

ФОРМУВАННЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ: УПРАВЛІНСЬКІ ЗАВДАННЯ

У статті зазначено, що головною освітньою реформою України останніх років стало формування нової української школи. Теоретико-методичне забезпечення реформування школи здійснюють інститути АПН України, а нормативне забезпечення – МОН України. Статтю присвячено аналізу нормативних документів, виданих останнім часом МОН України, щодо формування нової української школи. Це дозволило визначити завдання та зміст роботи керівників закладів загальної середньої освіти, пов'язані з удосконаленням роботи з відбору та підготовки резерву керівних кадрів закладів освіти, організацією сертифікації вчителів початкової школи, опрацюванням професійних стандартів учителів, вирішенням проблем інклюзивної освіти, забезпеченням взаємодії та наступності дошкільної та початкової освіти, організацією харчування учнів, формуванням внутрішньої системи забезпечення якості освіти в закладах загальної середньої освіти, запровадженням шкільних електронних журналів та щоденників, організацією підвищення кваліфікації вчителів, організацією взаємодії освітніх закладів з центрами професійного розвитку вчителів. У статті зазначено, що в діяльності з управління формуванням НУШ можна виокремити два головних напрями: реалізація завдань, визначених МОН України, які є спільними для всіх закладів загальної середньої освіти; реалізація завдань, зумовлених внутрішніми особливостями діяльності школи, які є специфічними. У зв'язку з цим керівниками закладів загальної середньої освіти доцільно на основі аналізу нормативних документів, запропонованих у статті положень, визначити особливості управління формуванням НУШ.

Забезпечити процес формування нової української школи можна тільки комплексним вирішенням численних проблем реформування всіх ланок освіти; ключовими проблемами управління формуванням НУШ є вирішення матеріально-фінансових проблем, підготовку працівників до роботи в НУШ, оновлення змісту та технології освітньої діяльності.

Ключові слова: формування, нова українська школа, управлінські завдання, зміст та напрями роботи, керівники закладів освіти, нормативні документи МОН України.

Головною освітньою реформою останніх років стало формування нової української школи (далі – НУШ). Реалізація завдань амбітної реформи може значно підвищити ефективність не тільки загальної середньої освіти, але й інших освітніх галузей.

Аналіз наукового дискурсу свідчить про значну кількість публікацій, присвячених формуванню нової української школи (Л. М. Буцька [2], Н. А. Васильківська [3], О. В. Гайдамака [4], Г. М. Гаврило [5], А. В. Гривко [6], О. І. Локшина [8], Т. С. Мачача [9], В. В. Юрженко [9], В. В. Мелешко [11], Ф. А. Мірошниченко [10], В. В. Михайленко [12], Л. А. Онишук [14], О. Є. Остапчук [15], В. Ф. Паламарчук, О. В. Барановська [16], В. Г. Редько, А. І. Козлова [22], Т. О. Ремех [23], О. Я. Савченко [24] тощо).

Проведений аналіз свідчить про відсутність монографій, фундаментальних робіт, в яких проблему формування нової української школи розглянуто системно, цілісно, комплексно. Наявні роботи присвячені окремим локальним аспектам даної проблеми (розвитку вчителів, діяльності опорних шкіл, формуванню компетентностей, формування читацьких умінь тощо). Єдиним винятком із цього є проблема шкільного підручника, якій присвячена більш значна кількість наукових робіт. У більшості проаналізованих статей недостатню увагу приділено аналізу реального стану та актуальним управлінським завданням з формування НУШ. А саме від управлінської ланки шкіл більшої мірою залежить у наш час імплементація теоретичних та нормативних засад формування НУШ.

Мета статті – визначити завдання та зміст роботи керівників закладів загальної середньої освіти з реалізації виданих останнім часом нормативних документів щодо формування нової української школи.

Для реалізації мети дослідження були проаналізовані нові нормативні документи, що регламентують процес формування НУШ. Це дозволило визначити управлінські завдання, пов'язані з організацією підвищення кваліфікації вчителів, організацією харчування дітей, організацією інклюзивної освіти, взаємодією з центрами професійного розвитку вчителів, залученням батьків до вирішення проблем школи, взаємодією із закладами дошкільної освіти, запровадженням внутрішньої системи управління якістю освіти, запровадженням е-журналів та щоденників тощо.

Провідну роль у реформуванні освіти відіграють управлінські кадри, тому Міністерство освіти і науки (далі – МОН) України ставить завдання вдосконалити роботу з відбору та підготовки резерву керівних кадрів закладів освіти. У зв'язку з цим у травні 2020 р. міністерство затвердило перелік запитань щодо знання законодавства, на які відповідатимуть кандидати на посаду директора школи [21].

Які висновки необхідно зробити та які заходи вжити щодо наведеного рішення МОН України? Треба знайомити з цими матеріалами не тільки кандидатів на посаду, а всіх працівників. Це пов'язано з тим, що ці документи у стислому вигляді характеризують систему цінностей закладу загальної середньої освіти та формування нової української школи в тому числі. Відповіді на ці запитання і тести мають знати всі працівники закладу. Така ситуація буде підвищувати рівень обізнаності, вмотивованості працівників на участь у реформуванні школи. Окрім того, для громади краще створювати конкурентну ситуацію під час зміни керівників закладів освіти та збільшувати кількість тих, хто бажає взяти участь у конкурсі.

У 2020 році 902 вчителі початкової школи України успішно пройшли сертифікацію, вони отримуватимуть 20 % надбавки від окладу впродовж трьох років. Усього на сертифікацію цього року зареєструвався 1591 педагог. Які висновки з наведених фактів має зробити керівник школи? Успіх формування нової української школи значною мірою залежить від готовності педагогів до реформування освіти. Тому важливо мати стимули, які мотивують педагогів на самовдосконалення. Один із таких потужних стимулів створило міністерство, але його подальша реалізація більшою мірою залежить від школи, чим від міністерства. Що має зробити керівництво школи в цьому напрямі? Треба знайомити вчителів з вимогами до сертифікації, визначати кандидатів на проходження сертифікації, організувати методичну роботу, підвищення кваліфікації, вивчення ефективного досвіду педагогічної діяльності. Вирішити проблему можуть творчі групи, майстер-класи, відкриті уроки, конференції, обмін та вивчення ефективного досвіду, створити та підтримувати систему оцінки педагогів, організувати пробну сертифікацію тощо.

Ключову роль у формуванні НУШ займає опрацювання професійних стандартів учителя [20]. У цій діяльності можна виокремити численні варіанти: індивідуальне ознайомлення зі стандартами, обговорення питань, які виникають у педагогів, опрацювання численних методичних матеріалів щодо формування НУШ, розробка критеріїв оцінки реалізації функцій педагога, оцінка рівня сформованості компетентностей педагогів, розгляд вимог до компетентностей педагогів з позицій НУШ, розгляд теоретичних засад формування компетентностей педагогів, проведення тренінгів з формування компетентностей педагогів, вивчення досвіду педагогічної діяльності, узагальнення досвіду, вивчення досвіду діяльності педагогів інших країн, створення творчих груп з розроблення технологій реалізації компетентностей, організація лекцій науковців, налагодження співпраці з центрами професійного розвитку, організація підвищення кваліфікації на замовлення освітніх закладів та органів управління освітою в ОТГ тощо.

Одним із важливих аспектів формування нової української школи є вирішення проблем інклюзивної освіти. У 2019/2020 навчальному році у порівнянні з минулим роком кількість інклюзивних класів зросла в країні на 60 % – з 8417 до 13 443. Ці факти свідчать про гуманізацію вітчизняної освіти та підвищення її якості.

У минулому році Мінсоцполітики спільно з МОН України почали апробацію проекту Державного стандарту супроводу під час інклюзивного навчання [7]. Відтепер посада асистента учня може бути оплачуваною. За проектом стандарту рішення про надання дитині асистента за рахунок бюджетних коштів ухвалює структурний підрозділ із питань соціального захисту населення. З урахуванням зазначених положень можна визначити нагальні завдання керівних ланок школи: приведення у відповідність наявним потребам кількість інклюзивних класів; налагодження партнерських стосунків з інклюзивними ресурсними центрами; підготовка педагогів до роботи в інклюзивних класах; налагодження партнерських стосунків з батьками інклюзивних дітей, налагодження оптимальних стосунків у дитячому колективі.

Стандарт початкової освіти, запроваджений у 2018 році, вимагає зміни й Базового компонента дошкільної освіти задля забезпечення “єдності та наступності” обидвох ланок освіти. 21 січня 2021 року затверджено державний стандарт дошкільної освіти, що забезпечило оновлення базового компоненту дошкільної освіти (БКДО) [1]. Аналіз нового БКДО дозволяє зробити висновок, що базовий компонент дошкільної освіти забезпечує наступність між дошкільною та початковою освітою завдяки узгодженості, спільним для дошкільної та початкової освіти принципам, підходам і цінностям.

Для керівників школи, які опікуються проблемою формування нової української школи, важливо організувати обговорення БКДО з вихователями, вчителями та батьками. Це дозволяє:

- планувати діяльність дошкільного закладу та початкової школи;
- вихователям, вчителям та батькам більш цілісно уявляти процес розвитку дітей та більш цілеспрямовано на нього впливати;
- визначати вимоги до кандидатів на посади в дошкільному закладі;
- розробити критерії оцінки діяльності дошкільного закладу та його працівників;
- аналізувати діяльність дошкільних закладів;
- організувати методичну роботу з розвитку освітян;
- визначити спрямованість узагальнення досвіду роботи;
- оцінювати рівень підготовки дітей, які вступають до початкової школи;
- забезпечувати наступність у навчанні;
- батькам більш чітко розуміти наявний рівень розвитку дітей та причини тих чи інших результатів навчання;
- розвивати рівень усвідомлення проблем освіти вихователями, вчителями та батьками.

Українська влада переглянула вимоги до організації харчування в закладах освіти та запровадила новий санітарний регламент, внесла принципові новації, які мають вступити в дію уже з 1 січня 2021 року [25; 26]. Регламентом встановлено вимоги до харчових продуктів та готових страв, що можуть пропонуватись дітям.

Прийняті рішення зумовлюють важливі завдання для керівників шкіл: створити в закладах таку інфраструктуру, яка забезпечить реалізацію нових санітарних вимог; познайомити та детально розглянути нові вимоги до харчування з учнями, вчителями, батьками. Актуальність останнього завдання пов'язана з тим, що це дозволить формувати в суспільстві нову харчову культуру, а це позитивно вплине на стан здоров'я

людей. Окрім того, знання вимог до харчування створює умови для контролю його якості стейкхолдерами освіти. Найбільш зацікавленою стороною в підвищенні якості харчування дітей є їхні батьки, тому якщо керівників освітніх закладів дійсно турбує цей аспект діяльності установи, вони мають залучити до контролю якості харчування саме батьків.

Міністерство освіти і науки спільно з Державною службою якості освіти наприкінці 2020 р. розробили методичні рекомендації з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти в закладах загальної середньої освіти [13]. Методичні рекомендації орієнтовані на допомогу школам у внутрішньому забезпеченні якісної освіти. Згідно з документом система забезпечення якісної освіти в школі повинна мати не лише зовнішні стимули (ЗНО, інституційний аудит, атестацію та сертифікацію педагогічних працівників тощо), а й внутрішні інструменти.

Якщо проаналізувати зміст методичних рекомендацій, то можна зробити декілька висновків:

- цілі запропонованої системи якості збігаються з більшістю завдань з формування нової української школи;

- запровадження такої системи розповсюджує світові підходи до забезпечення якості на українські школи;

- заклади вищої освіти України вже мають досвід запровадження внутрішньої системи якості, тому їхніх представників доцільно залучати до імплементації такого досвіду в школах;

- у світі існують різні системи забезпечення якості, тому школам треба буде чітко усвідомлювати, на яку систему вони будуть орієнтуватися. Найбільш розповсюдженою та відомою є система, яка орієнтована на міжнародні стандарти якості ISO серії 9000. Цю систему складають вже 5 поколінь стандартів, кількість яких є значною. У методичних рекомендаціях міністерства враховано головні ідеї стандартів. Рекомендації, з одного боку, передбачають вирішення головних проблем освітнього закладу, з іншого боку – розробку та реалізацію процедур, які впливають на якість діяльності освітнього закладу;

- завдання створення внутрішньої системи забезпечення якості є складним, воно вимагає участі всього колективу, його не можуть реалізувати окремі призначені члени колективу;

- існує значна загроза створення імітаційної системи внутрішнього забезпечення якості, тому починати підготовку до її створення має насамперед керівник школи. Тільки за умов того, що директор школи буде головним фахівцем зі створення такої системи, вона може стати реальністю.

Міністерство освіти і науки України запровадило проект з пілотування безкоштовного програмного забезпечення для створення та ведення шкільних електронних журналів та щоденників [27]. У випробуванні нових е-додатків взяли участь щонайменше по два–три заклади освіти з кожної області. Після завершення цього етапу державні е-журнали та е-щоденники стануть доступними всім українським школам на безоплатній основі.

Електронні журнали дозволять зменшити зайве навантаження на вчителів, а потім, коли учень змінюватиме школу, інформація про його успішність буде спрямована до нового навчального закладу. Це буде створювати можливість переспрямовувати за таким учнем державні кошти на його навчання. Як відомо, формування нової української школи передбачає створення сучасного освітнього середовища, а запровадження таких журналів є елементом такого середовища.

Перед керівниками шкіл у зв'язку із запровадженням е-журналів, щоденників виникає низка завдань: забезпечення апаратної бази, яка дозволить запровадити нові інформаційні технології; підготовка вчителів, учнів, батьків до використання нових технологій. Самими складними є завдання забезпечення апаратної бази та підготовка батьків. Незалежно від терміну переходу на нові технології підготовку для їх реалізації треба починати зараз та спланувати необхідні заходи з вивчення інструкцій МОН, проведення інформаційних заходів практичних занять, з'ясування рівня комп'ютеризації родин, визначення кількості тих, хто потребує навчання, його кількісних характеристик, рівня складності. Проведення підготовчої роботи стане запорукою ефективності запровадження нових технологій, яке стане умовою і формування нових компетенцій учасників цього процесу, що відповідає завданням формування нової української школи. Керівнику закладу дуже важливо знати рівень готовності всіх залучених до використання нових технологій – вчителів, дітей, батьків. Якщо цей рівень буде відповідати вимогам, то очікування всіх стейкхолдерів будуть виправдані.

У зв'язку з тим, що уряд дозволив учителям підвищувати кваліфікацію в інших організаціях, окрім ІППО, та відповідно до нового закону про середню освіту [19], який закріплює за вчителями автономію у виборі місця підвищення кваліфікації, то виникають нові завдання перед керівництвом шкіл щодо організації такого підвищення кваліфікації (далі – ПК).

Відповідно до прийнятого порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників суб'єкт ПК затверджує і оприлюднює програму підвищення кваліфікації; педагог вибирає програму, форми і види, суб'єкта ПК; педрада затверджує орієнтовний план ПК, який включає пропозиції педагога; заклад затверджує кошторис на відповідний рік, оприлюднює бюджет на ПК, педагог подає пропозиції щодо необхідної суми; педрада затверджує план ПК; педагог підвищує кваліфікацію.

Для забезпечення процесу підготовки вчителів до формування нової української школи доцільно укласти угоди із закладами системи підвищення кваліфікації на здійснення цілеспрямованої підготовки працівників до конкретних завдань реформування школи.

Окрім того, відповідно до наявних вимог кожна школа має затверджувати план підвищення кваліфікації. Саме від керівників школи залежить форма такого плану. Бажано, щоб вона передбачала мету підвищення кваліфікації, пов'язану з формуванням НУШ, результати такого підвищення кваліфікації, форми звітності вчителя перед колективом школи. Бажано, щоб процес ПК завершувався тільки тоді, коли вчитель продемонстрував на практиці результати своєї роботи. План підвищення кваліфікації має затверджувати педагогічна рада школи.

Але керівникам шкіл треба враховувати нормативні вимоги, за якими необхідно укласти договір із зазначенням джерела фінансування. У зв'язку з тим, що коштів на підвищення кваліфікації не завжди вистачає, керівники закладів освіти мають налагоджувати контакти і створювати разом з об'єднаними територіальними громадами процедури, які дозволять вирішити ці проблеми.

Постановою Кабінету Міністрів України від 29 липня 2020 р. затверджено «Положення про центр професійного розвитку вчителів» [17]. Центри створюватимуть у процесі реформування районних методичних кабінетів. Вони покликані сприяти професійному розвитку педагогів шкіл, дитсадків, інклюзивно-ресурсних та міжшкільних ресурсних центрів. У зв'язку зі створенням центрів професійного розвитку вчителів директорам шкіл треба: познайомити вчителів з положенням про центр професійного розвитку вчителів та планом його роботи; визначити потреби закладу та окремих вчителів у розвитку певних компетентностей; визначити напрями спільної роботи з центром професійного розвитку вчителів та забезпечити їх урахування під час планування роботи школи та центру; визначити критерії оцінки ефективності спільної роботи центру, вчителів та школи.

Висновки. Підводячи підсумки, треба зробити певні висновки: у діяльності з управління формуванням НУШ можна виокремити два напрями – реалізацію завдань, визначених МОН України, та завдань, зумовлених внутрішніми особливостями діяльності школи; забезпечити процес формування нової української школи можна тільки комплексним вирішенням численних проблем реформування освіти; ключовими проблемами управління формуванням НУШ є вирішення матеріально-фінансових, кадрових проблем, оновлення змісту та технології освітньої діяльності.

Використана література:

1. Базовий компонент дошкільної освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-v-ukrayini>
2. Буцька Л. М. Новій українській школі – новітній підручник із правознавства. *Український педагогічний журнал*. 2017. № 1. С. 123–127.
3. Васильківська Н. А. Формування у молодших школярів умінь працювати із заголовком тексту. *Український педагогічний журнал*. 2018. № 4. С. 126–133.
4. Гайдамака О. В. Реформування початкової загальної освіти : навчальні посібники для 1 класу. *Український педагогічний журнал*. 2018. № 1. С. 108–109.
5. Гаврило Г. М. Підручник нового покоління – кожній дитині. *Український педагогічний журнал*. 2017. № 2. С. 120–122.
6. Гривко А. В. Оцінювання читацьких умінь учнів: аналіз актуального світового досвіду. *Український педагогічний журнал*. 2018. № 3. С. 26–32.
7. Державний стандарт супроводу під час інклюзивного навчання. Проект. URL: <https://www.msp.gov.ua/projects/516/>
8. Локшина О. І. Європейська довідка рамка ключових компетентностей для навчання впродовж життя: оновлене бачення 2018 р. *Український педагогічний журнал*. 2019. № 3. С. 21–30.
9. Мачача Т. С., Юрженко В. В. Стратегії розвитку технологічної освіти в середній загальноосвітній українській школі. *Український педагогічний журнал*. 2017. № 2. С. 58–68.
10. Мірошниченко А. П'ять принципів виховання по-новому 18 верес. 2018 р. – кейси та методики освіти на «Освіторія!» URL: <https://osvitoria.media/experience/p-yat-pryntsyupiv-vyhovannya-po-novomu/>
11. Мелешко В. В. Проблеми управління опорними закладами загальної середньої освіти в умовах децентралізації. *Український педагогічний журнал*. 2018. № 2. С. 27–33.
12. Михайленко В. В. Нова українська школа. URL: <https://vseosvita.ua/library/naukova-statta-nus-avt-mihajlenko-vv-159526.html>
13. Наказ Міністерства освіти і науки України м. Київ. від 30 листопада 2020 р. № 1480 : Про затвердження Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodichnih-rekomendacij-z-pitan-formuvannya-vnutrishnoyi-sistemi-zabezpechennya-yakosti-osviti-u-zakladah-zagalnoyi-serednoyi-osviti>
14. Оніщук Л. А. Нова українська школа. *Український педагогічний журнал*. 2018. № 1. С. 47–53.
15. Остапчук О. Є. Синергетичний дискурс професійно-творчої самореалізації вчителя. *Український педагогічний журнал*. 2018. № 2. С. 42–50.
16. Паламарчук В. Ф., Барановська О. В. Педагогічні технології навчання в умовах нової української школи: вектор розвитку. *Український педагогічний журнал*. 2018. № 3. С. 60–66.
17. Положення про центр професійного розвитку вчителів. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 29 липня 2020 р. URL: <https://nus.org.ua/news/v-ukrayini-robytymut-tsentry-profesijnogo-rozvytku-vchyteliv-rishennya-uryadu/>
18. Полонська Т. К. Стратегії навчання іншомовного читання учнів молодшого шкільного віку. *Український педагогічний журнал*. 2018. № 1. С. 85–92.
19. Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників. Затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/mozhливosti-dlya-vchyteliv>

20. Наказ № 2736 від 23 грудня 2020 року Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства. Про затвердження професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)». URL: <https://mon.gov.ua/news/zatverdzheno-profstandart-vchitelya-pochatkovih-klasiv-vchitelya-zakladu-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i-vchitelya-z-pochatkovoyi-osviti>
21. Примірний перелік питань для перевірки знання законодавства кандидатам у директори шкіл. URL: <https://mon.gov.ua/news/mon-zatverdilo-primirnij-perelik-pitan-dlya-perevirki-znan-zakonodavstva-kandidatami-u-direktori-shkil>
22. Редько В. Г., Козлова А. І Освітньо-методичні ресурси для профільного навчання іноземних мов у Новій українській школі. *Український педагогічний журнал*. 2018. № 1. С. 104–109.
23. Ремех Т. Сутність і структура громадянської компетентності учня нової української школи. *Український педагогічний журнал*. 2018. № 2. С. 34–41.
24. Савченко О. Інноваційний потенціал підручника з читання. *Український педагогічний журнал*. 2019. № 3. С. 65–71.
25. Санітарний регламент для закладів освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1111-20#Text>
26. Харчування в закладах освіти – права батьків. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/shkilne-harchuvannya/harchuvannya-u-zakladah-osviti-prava-batkiv>
27. Цифровізація освіти: МОН розпочало пілотування державних шкільних журналів та є-щоденників. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/cifrovizaciya-osviti-mon-rozpochalo-pilotuvannya-derzhavnih-shkilnih-zhurnaliv-ta-e-shhodennikiv>

References:

1. Bazoviy komponent doshkilnoi osvity. [The basic component of preschool education.] URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-v-ukrayini> [in Ukrainian] (data zvernennia: 26.01. 2021).
2. Butska L. M. (2017) Novii ukrainskii shkoli – novitnij pidruchnyk iz pravoznavstva. [The new Ukrainian school has the latest law textbook.] *Ukrainskyi pedahohichnyi zhurnal*. 2017. № 1. S. 123-127. [in Ukrainian]
3. Vasylykivska N. A. (2018) Formuvannya u molodshykh shkoliariv umin pratsiuvaty iz zaholovkom tekstu. [Formation of skills of junior schoolchildren to work with the title of the text.] *Ukrainskyi pedahohichnyi zhurnal*. 2018. № 4. S. 126–133. [in Ukrainian]
4. Haidamaka O. V. (2018) Reformuvannya pochatkovoї zahalnoi osvity: navchalni posibnyky dlia 1 klasu. [Reforming primary general education: textbooks for 1st grade.] *Ukrainskyi pedahohichnyi zhurnal*. 2018. № 1. S. 108-109. [in Ukrainian]
5. Havrylo H.M. (2017) Pidruchnyk novoho pokolinnia – kozhnii dytyni. [A textbook of the new generation – for every child.] *Ukrainskyi pedahohichnyi zhurnal*. 2017. № 2. S. 120-122. [in Ukrainian]
6. Hryvko A.V. (2018) Otsiniuvannya chytatskykh umin uchniv: analiz aktualnogo svitovoho dosvidu. [Assessment of students' reading skills: an analysis of current world experience.] *Ukrainskyi pedahohichnyi zhurnal*. 2018. № 3. S. 26-32. [in Ukrainian]
7. Derzhavnyi standart suprovodu pid chas inkluzyvnoho navchannia. Proekt. [State standard of support during inclusive education. Project.] URL: : <https://www.msp.gov.ua/projects/516/> [in Ukrainian] (data zvernennia: 16.01. 2021).
8. Lokshyna O. I. (2018) Yevropeiska dovidka ramka kliuchovykh kompetentnosti dlia navchannia vprodovzh zhyttia: onovlene bachennia 2018 r. [European reference framework of key competences for lifelong learning: a renewed vision for 2018] *Ukrainskyi pedahohichnyi zhurnal*. 2019. № 3. S. 21-30. [in Ukrainian]
9. Machacha T.S., Yurzenko V. V. (2018) Stratehii rozvytku tekhnolohichnoi osvity v serednii zahalnoosvitnii ukrainskii shkoli. [Strategies for the development of technological education in Ukrainian secondary school.] *Ukrainskyi pedahohichnyi zhurnal*. 2017. № 2. S. 58-68. [in Ukrainian]
10. Mirosnychenko A. Piat pryntsyviv vykhovannia po-novomu 18 sent. 2018 r. – keisy ta metodyky osvity na «Osvitoria!» [The Five Principles of New Education September 18 2018 – cases and methods of education at "Osvitoria!"] URL: <https://osvitoria.media/experience/p-yat-pryntsyviv-vykhovannya-po-novomu/> [in Ukrainian] (data zvernennia: 6.01. 2021).
11. Meleshko V. V. (2018) Problemy upravlinnia opornymy zakladamy zahalnoi serednoi osvity v umovakh detsentralizatsii. [Problems of management of basic secondary education institutions in the conditions of decentralization.] *Ukrainskyi pedahohichnyi zhurnal*. 2018. № 2. S. 27-33. [in Ukrainian]
12. Mykhailenko V.V. Nova ukrainska shkola. [New Ukrainian school.] URL: <https://vseosvita.ua/library/naukova-statta-nus-avt-mihajlenko-vv-159526.html> [in Ukrainian] (data zvernennia: 26.12. 2020).
13. Nakaz Ministerstva osvity i nauky Ukrainy m. Kyiv. vid 30 lystopada 2020 r. № 1480. Pro zatverdzhennia Metodichnykh rekomendatsii z pytan formuvannia vnutrishnoi systemy zabezpechennia yakosti osvity u zakladakh zahalnoi serednoi osvity. [Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine, Kyiv. of November 30, 2020 № 1480. On approval of the Methodological recommendations on the formation of the internal system of quality assurance of education in general secondary education institutions.] URL: : <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennia-metodichnih-rekomendacij-z-pitan-formuvannya-vnutrishnoyi-systemi-zabezpechennia-yakosti-osviti-u-zakladah-zagalnoyi-serednoyi-osviti> [in Ukrainian] (data zvernennia: 26.12. 2020).
14. Onishchuk L.A. (2018) Nova ukrainska shkola. [New Ukrainian school.] *Ukrainskyi pedahohichnyi zhurnal*. 2018. № 1. S. 47-53. [in Ukrainian]
15. Ostapchuk O.Ie. (2018) Synerhetychnyi dyskurs profesiino-tvorchoi samorealizatsii vchytelia. [Synergetic discourse of professional and creative self-realization of a teacher.] *Ukrainskyi pedahohichnyi zhurnal*. – 2018. – № 2. – S. 42-50. [in Ukrainian]
16. Palamarchuk V. F., Baranovska O. V. (2018) Pedahohichni tekhnolohii navchannia v umovakh novoi ukrainskoi shkoly: vektor rozvytku. [Pedagogical technologies of teaching in the conditions of the new Ukrainian school: vector of development.] *Ukrainskyi pedahohichnyi zhurnal*. 2018. № 3. S.60-66. [in Ukrainian]
17. Polozhennia pro tsentr profesiinoho rozvytku vchyteliv. Zatverdzheno Postanovoiu Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 29 lystopada 2020 r. [Regulations on the center of professional development of teachers. Approved by the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of July 29, 2020] URL: <https://nus.org.ua/news/v-ukrayini-robytymut-tsentry-profesijnogo-rozvytku-vchyteliv-rishennya-uryadu/> [in Ukrainian] (data zvernennia: 23.12. 2020).
18. Polonska T. K. (2018) Stratehii navchannia inshomovnoho chytannia uchniv molodshoho shkilnogo viku. [Strategies for teaching foreign language reading to primary school students.] *Ukrainskyi pedahohichnyi zhurnal*. 2018. № 1. S. 85-92. [in Ukrainian]
19. Poriadok pidvyshchennia kvalifikatsii pedahohichnykh i naukovo-pedahohichnykh pratsivnykiv. Buv zatverdzheny postanovoiu Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 21 serpnia 2019 r. № 800. [The order of advanced training of pedagogical and scientific-pedagogical workers. It was approved by the resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated August 21, 2019 № 800.] URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/mozhливosti-dlya-vchyteliv> [in Ukrainian] (data zvernennia: 21.21. 2020).

20. Nakaz № 2736 vid 23 hrudnia 2020 roku Ministerstva rozvytku ekonomiky, torhivli ta silskoho hospodarstva. Pro zatverdzhennia profesiinoho standartu za profesiiami «Vchytel pochatkovykh klasivzakladu zahalnoi serednoi osvity», «Vchytel zakladu zahalnoi serednoi osvity», «Vchytel z pochatkovoї osvity (z diplomom molodshoho spetsialista)». [Order № 2736 of 23 December 2020 of the Ministry of Economic Development, Trade and Agriculture. About the statement of the professional standard on professions "The teacher of initial classes of institution of general secondary education", "The teacher of institution of general secondary education", "The teacher of primary education (with the diploma of the junior specialist)"] URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/zatverdzheno-profstandart-vchitelya-pochatkovih-klasiv-vchitelya-zakladu-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i-vchitelya-z-pochatkovoyi-osviti> [in Ukrainian] (data zvernennia: 26.01. 2021).
21. Prymirnyi perelik pytan dlia perevirky znannia zakonodavstva kandydatam u dyrektory shkil. [An indicative list of questions to test the knowledge of the law for candidates for school principals.] URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-zatverdilo-primirnij-perelik-pitan-dlya-perevirki-znan-zakonodavstva-kandidatami-u-direktori-shkil> [in Ukrainian] (data zvernennia: 2.12. 2020).
22. Redko V. H., Kozlova A. I (2018) Osvitno-metodychni resursy dlia profilnoho navchannia inozemnykh mov u Novii ukrainskii shkoli. [Educational and methodical resources for specialized teaching of foreign languages in the New Ukrainian school.] *Ukrainskyi pedahohichnyi zhurnal*. 2018. № 1. S.104-109. [in Ukrainian]
23. Remekh T. (2018) Sutnist i struktura hromadianskoi kompetentnosti uchnia novoi ukrainskoi shkoly. [The essence and structure of civic competence of a student of a new Ukrainian school.] *Ukrainskyi pedahohichnyi zhurnal*. 2018. № 2. S. 34-41.
24. Savchenko O. (2019) Innovatsiinyi potentsial pidruchnyka z chytannia. [Innovative potential of a reading textbook.] *Ukrainskyi pedahohichnyi zhurnal*. 2019. № 3. S. 65-71. [in Ukrainian]
25. Sanitarnyi rehlament dlia zakladiv osvity. [Sanitary regulations for educational institutions.] URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1111-20#Text> [in Ukrainian] (data zvernennia: 6.12. 2020).
26. Kharchuvannia v zakladakh osvity – prava ba tkiv. [Nutrition in educational institutions – the rights of parents.] URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/shkilne-harchuvannia/harchuvannia-u-zakladakh-osviti-prava-batktiv> [in Ukrainian] (data zvernennia: 12.01. 2021).
27. Tsyfrovizatsiia osvity: MON rozpochalo pilotuvannia derzhavnykh shkilnykh zhurnaliv ta ye-shchodennykiv. [Digitization of education: The Ministry of Education and Science has started piloting state school magazines and diaries.] URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/cifrovizatsiia-osviti-mon-rozpochalo-pilotuvannia-derzhavnih-shkilnih-e-zhurnaliv-ta-e-shchodennykiv> [in Ukrainian] (data zvernennia: 24.12. 2020).

Khrikov Ye. M. Formation of a new Ukrainian school: management tasks

The article notes that the main educational reform of Ukraine in recent years has been the formation of a new Ukrainian school. Theoretical and methodological support for school reform is provided by the institutes of the Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, and regulatory support of the Ministry of Education and Science of Ukraine. The article is devoted to the analysis of normative documents recently issued by the Ministry of Education and Science of Ukraine on the formation of a new Ukrainian school. This allowed to determine the tasks and content of the work of heads of general secondary education, related to improving the selection and preparation of the reserve of management of educational institutions, organization of certification of primary school teachers, development of professional standards of teachers, solving problems of inclusive education, ensuring interaction and continuity of preschool and primary education, the organization of student nutrition, the formation of an internal system of quality assurance in general secondary education, the introduction of school electronic journals and diaries, the organization of teacher training, the organization of interaction of educational institutions with centers of professional development of teachers. The article states that in the management of the formation of NUS can be divided into two areas – the implementation of tasks defined by the Ministry of Education and Science of Ukraine, and tasks due to the internal characteristics of the school; to ensure the process of formation of a new Ukrainian school can only be a comprehensive solution to the many problems of education reform; The key problems of managing the formation of NUS are the solution of material and financial, personnel problems, updating the content and technology of educational activities.

Key words: formation, new Ukrainian school, managerial tasks, content and directions of work, heads of educational institutions, normative documents of the Ministry of Education and Science of Ukraine.